

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Виходить
з 5 грудня 1939 р.

Субота, 25 грудня 1982 року

№ 154 (3194).

Ціна
2 коп.

ЗА ПОЧИНОМ НОВОАРХАНГЕЛЬЦІВ

ПРОДОВОЛІЧНА ПРОГРАМА: ТВІЙ ВНЕСОК КОМСОМОЛ

Ініціатива працівників ферм Новоархангельського району — організовано провести зимівлю громадської худоби, не допустити зниження її продуктивності, а також постановою ЦК КПРС, Раді Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ «Про розгортання Всесоюзного соціалістичного змагання за успішне проведення зимівлі худоби, збільшення виробництва і заготовку продуктів тваринництва в зимовий період 1982—83 року» дістали широку підтримку серед молодих тваринників області. Про це свідчать листи, що надходять до редакції.

КПРС Людмила Дмитренко. При зобов'язанні одержати по 450 грамів середньодобового приросту тварин відгодівельники мають з початку року по 490. А за листопад — початок грудня по 590 грамів.

Цих успіхів телятництво добивається завдяки високій організації праці, вмінно правильно збалансувати раціони годівлі тварин. Особливо хочеться сказати тепле слово про молодих трудівниць сестер Марію Кубанську, Любов Волянську і Галину Таран.

Сумлінно працює і колектив телятницької ферми № 5. Тут з початку року одержано по 540 гра-

мів на тварину. Він завжди вчасно підвозить і точно за раціоном розподіляє кормороздавачем КТУ-10 телятам поживу.

Нині зусилля тваринників колгоспу спрямовані на те, щоб у стійловий період утримання худоби не знизити продуктивності тварин. У відповідь на заклик новоархангельських тваринників ми зобов'язалися виростити і реалізувати за стійловий період 1200 нетелей, досягти середньодобових приростів живої ваги по 500 грамів на тварину. А передові телятниці Галина Кодема і Марія Кубанська дали слово пережити і цей психічний на 10—16 грамів.

Нещодавно хід зимівлі громадської худоби було розглянуто на засіданні комітету комсомолу господарства. Співчани вказали на ряд недоліків, які ще завважають трудитися з найвищою віддачею.

Рішенням комітету комсомолу активістам доручено контролювати підготовку кормів до згодовування, роботу фермських механізмів.

М. ПОНОМАРЕНКО,
головний зоотехнік
колгоспу «Маяк».
Знам'янський район.

Вагомі прирости

Наш колгосп спеціалізується на вирощуванні нетелей. Саме тому всі його трудівники сприйняли завдання поставлене перед тваринниками, — поліпшити відтворення стада і збільшити вихід молодячої тварини — як керівництва до дії.

У господарстві постійно перебувають 5300 нетелей.

До кінця року 1982 граві молодяча належить предати колгоспам і радгоспам області. Тваринники успішно справляються з плановими завданнями і соціалістичними зобов'язаннями.

Найкращих показників у змаганні добивається колектив телятницької ферми № 4, яку очолює член

мів середньодобових приростів живої ваги тварин при плані 500 грамів. Найкращих показників в індивідуальному змаганні добивається Галина Кодема, яка у листопаді одержала по 640 грамів щодобових приростів тварин.

Високих показників у трудовому суперництві сягнув і механізатор Олек-

Успіх вирішують кадри

У розв'язанні завдань, поставлених травневим та листопадним (1982 р.) пленумами ЦК КПРС, вирішальна роль відводиться кадрам. Стосується це й громадського тваринництва.

За роки роботи на фермі помітив: варто одному-двома працівникам надбавою виконати свою роботу, як це відразу негативно впливає на загальні здобутки. На жаль, таке не трапляється. Хоча за останні роки наш колектив помітно змінився. Це не забарилось позначитись й на виробничій продукції. Наприклад, за одинадцять місяців радгосп продав

державі на 833 центнери молока більше, ніж за відповідний період минулого року.

У нас багато працюючих людей, є славетні трудові династії. По 25—30 років трудяться в колективі доярки Тетяна Степанівна Кравченко, Єва Фомівна Лашкул, Галина Петрівна Піску, Галина Василівна Червона, Євдокія Леонітійна Гребінка. До речі, Є. Ф. Лашкул першою серед доярок господарства виконала особисті соціалістичні зобов'язання на честь 60-річчя утворення СРСР. Приклад ветеранів наслідують молоді тваринники. Заслуженим авторите-

том користуються в колективі Тамара Гросул і Наталка Антошок. Кілька років тому, закінчивши місцеву восьмирічку, дівчата прийшли працювати на ферму. Їхніми наставницями стали матері Раїса Іванівна Гросул та Надія Данилівна Стеценко.

Продуктивність дійного стада, як відомо, залежить від турботи про ремонтний молодняк. У нас нетелей старанно доглядають ветерани ферми Олександр Дмитрович Стеценко і його молодий напарник Анатолій Арсєнко.

Ферма стала місцем прикладання сил і для братів Юрія та Миколи

Тимошенків, Сергія Гаврилкіна, Степана Гросула. Недавно комуністи піділка № 3 радгоспу прийняли С. Гросула кандидатом у члени КПРС.

У відповідь на схвалені обкомом Компартії України соціалістичні зобов'язання тваринників Новоархангельського району працівники ферми намітили за стійловий період утримання худоби одержати від кожної корови по півтори тисячі кілограмів молока.

С. ДРОМАШКО,
завідуючий молочно-товарною фермою радгоспу «Ігульський».
Устимівський район.

ЮВІЛЕЙНОМУ
РОКУ —
УДАРНИЙ ФІНІШ

РІВНЯЮТЬСЯ НА ПОДВИГ

У день Всесоюзного комуністичного суботника, присвяченого 60-річчю утворення СРСР, комсомольсько-молодіжна бригада штампувальників імені XIX з'їзду ВЛКСМ головного підприємства виробничого об'єднання «Дружмаш» рапортувала про виконання завдання другого року одинадцяті п'ятирічки.

— Успіху ми досягли завдяки соціалістичному змаганню під девізом «60-річчю Союзу РСР — комсомольський трудовий дарунок!», — розповідає бригадир КМК Олександр Баранов. — Найуспішніше працювали штампувальники Анатолій Гордовий, Сергій Турецький, Анатолій Рахманов і групкомсорт Олександр Усатюк.

Під час одного з ударних тижнів комсомольці зарахували до складу бригади комісара молодогвардійців Олега Ко-

шового. Весь заробіток героя надійшов у Фонд миру.

А. КУМАНСЬКИЙ
громадський кореспондент «Молодого комуніста».
м. Кіровоград

НА ЧЕСТЬ ЮВІЛЕЮ

У комсомольсько-молодіжних колективах шахти «Світлопільська» проходить тиждень підвищеного видобутку вугілля, присвячений ювілею Союзу РСР. Ініціаторами його проведення виступили гірничі робітники з КМК очисного вибою другої ділянки (керівник К. Бендеров, групкомсорт А. Четота). Про виконання соціалістичних зобов'язань 1982 року вони рапортували ще 18 жовтня і стали переможцями обласного змагання молодих вугледобувників за підсумками третього кварталу. Успіх цієї бригади забезпечили висока трудосла дисципліна та ефективне використання кожної робочої хвилини всіма членами колективу і, насамперед, передовиками-комуністами Анатолієм Макаренком, комсомольцями Олександром Бураком та Олександром Луценком.

До кінця року молоді гірничі шахти додатково видадуть на-гора десятки тисяч тонн палива.

К. ПОВЕЛЬКО.
м. Олександрія.

ТРИ РОКИ ТОМУ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ КРЕМЕНЧУРСЬКОГО ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО УЧИЛИЩА ЛІДІЯ ЗАПОРОЖЕЦЬ ПРИЙШЛА ПРАЦЮВАТИ НА ОЛЕКСАНДРИНСЬКОМУ ХЛІВОЗАВОДІ. МОЛОДА АПАРАТНИЦЯ ГОТУЄ ТІСТО ДЛЯ ФОРМОВОГО ХЛІБА. АЛЕ, КРІМ ОСНОВНОЇ, ВОЛОДІЄЩЕ І СУМІЖНОЮ СПЕЦІАЛЬНОСТЮ — ДРІЗДЖОВАРА. ЗМІНИ ЗАВДАННЯ ЛІДІЯ ВИКОНУЄ НА 105—110 ПРОЦЕНТІВ.

Л. ЗАПОРОЖЕЦЬ — АВТОРИТЕТНА ЛЮДИНА В КОЛЛЕКТИВІ, ПІ ОБРАЛИ ЧЛЕНОМ БРИГАДНОЇ РАДИ.

Фото М. ПАЛЬЧИКА.

МОЛОДІЖНІ НОВИНИ

А ЗАВТРА — СПЕЦІАЛІСТИ

Вихователями дітей робітників і службовців радгоспу «Червона хвиля» на Харківщині в новому дитячому комбінаті «Альонушка» стали дівчата, які одержали

спеціальну освіту на кошті господарства. Підготовка висококваліфікованих кадрів з числа радгоспної молоді передбачена розробленою тут довгостроковою програмою «Сільський спеціаліст». Тільки цього року півтори на навчання в інституті і технікуми одержали сім випускників місцевої десятирічки. А всього за направленням колгоспів і радгоспів області у вищих і середніх спеціальних навчальних закладах нав-

чаються нині близько семи тисяч юнаків і дівчат, що на третину більше, ніж у минулій п'ятирічці.

ВЧАТЬСЯ МОЛОДІ ЛЕКТОРИ

Навчання молодих лекторів організував спільно з правлінням міської організації товариства

«Знання» Кременчуцький міський комсомолу. В цій школі навчаються 75 посланців промислових підприємств і організацій міста. Всі вони — члени лекторських груп при комітетах комсомолу, комсомольські агітатори, політінформатори. Розробити програму міської школи молодого лектора, перше заняття в якій було присвячено 60-річчю утворення СРСР, допомогли викладачі Полтавського педагогічного інституту імені В. Г. Короленка і обласна орга-

нізація товариства «Знання».

ІМЕНЕМ БОРЦІВ ЗА СВОБОДУ

Ім'я братів Радченків — професіональних революціонерів, соратників Леніна присвоєно комотпській середній школі № 5 Сумської області. В місті свято шанують пам'ять про них. Їх ім'ям названо одну з центральних вулиць. На

честь борців за свободу народу встановлено пам'ятник. Багатий матеріал про революційну діяльність земляків зібрано у шкільному музеї Степана та Івана Радченків. Експонати розповідають історію створення пенінської «Искры», розповсюджувачами і агентами якої були брати. У школі діє пошуковий загін, члени якого підтримують тісні зв'язки з багатьма музеями країни.

(РАТАУ).

ІДЕЙНІ НАСТАВНИКИ МОЛОДІ

ЗАВТРА — ПОЛІТЗАНЯТТЯ

— Ти ще працюєш, мамо? — здивувалася Лена, закриваючи підручник. Вона, десятикласниця, вже приготувала всі уроки, а мама досі писала конспект.

— У мене, доню, завтра додаткове політзаняття, — пояснила Надія Захарівна.

— По вивченню матеріалів листопадового Пленуму ЦК КПРС? — зацікавила її донька. — У нас у школі лекторська група вже розробила тематику лекцій, — похвалилася. Але, зрозумівши, що відволікає мамину увагу, додала: — Я завтра тобі розповім. Працюю.

А Надія Захарівна виважувала кожне слово. Завтра вона розповість про плани економічного і соціального розвитку України, республіки, наведе цікаві цифри і факти по області, зупиниться на завданнях, які стоять у нинішньому році, в п'ятиріччі перед колективом їхнього Побузь-

ного нікельового заводу. Подумки намагалася передбачити хід розмови зі слухачами.

Надія Захарівна Седих десять років працює комсомольським пропагандистом. Партиєне доручення їй до душі. Спілкування з молодими робітниками — необхідність для неї як для інженера-технолога, комуніста, ідейного наставника.

Торін, вивчаючи курс «Бережливості» — риса комуністична», пропагандист з першого заняття запропонувала слухачам практичне завдання, перевірили на практиці набуті знання.

Згадалося, як Валерій Самарін за її дорученням організував рейд по збереженню промату. Разом з товаришами він не тільки виявив «вузькі» місця (деякі заготовки, пролежаші 2—3 місяці без діла, ставали непридатними для використання у виробництві), а й запропонував вихід із становища — обладнати проміжні складські приміщення. Сам допомагав виготовляти для них стелажі.

Усі економісти заводу визнали, що раціоналізацію по розпресовці валів, яку подав на одному з політзанять майстер Василь Коваль, дасть великий економічний ефект. Надія Захарівна взяла під особистий контроль впровадження у виробництво нововведень свого слухача. Тепер цей технологічний процес стає значно простішим і легшим.

Завтра Віра Самаріна принесе цифрові діаграми і плакати, виготовлені яких Надія Захарівна завжди доручає їй. На них буде відображено результати виконання соціалістичних зобов'язань токарів ремонтного цеху. Аналіз показників має послужити приводом для серйозної розмови про завдання колективу на наступний рік. Надія Захарівна знає, що всі слухачі вже розробили індивідуальні зобов'язання на 1983 рік — їх обговорювали на одному з минулих занять. Але те-

пер, під час вивчення рішень листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС, вони обов'язково ще раз повернуться до своїх зобов'язань.

— Мамо, ти готуєшся до заняття, як учитель до уроку, — обняла матір за плечі Лена.

— А пропагандист — це і вчитель, — усміхнулася до доньки Надія Захарівна, закриваючи конспект.

— Ти любиш свою роботу, свій завод? — спитала знову Лена. Через кілька місяців вона вибере свій шлях в житті, і для неї дуже важливо, що скаже мати.

Надія Захарівна розуміє всміхнулася.

— Ти хотіла спитати, чи не атомлюють мене службові турботи, доручення? Ні, Лено. Відчуття своєї необхідності людям, своєму колективу робить мене щасливою...

Н. МИКОЛАЄНКО.
Голованіський район.

Крутиться барабан

Учора в Кіровограді біля Палацу культури імені Компанійця з самого ранку зібралася багато людей. Увагу перехожих привертала новенькі автомобілі марки «Жигулі» ВАЗ-21011, «Запорожець» ЗАЗ-968М, «Москвич» — 2140 біля входу. У вестибюлі Палацу — холодильники, кольорові телевізори, фотоапарати, велосипеди, ковдри в тиражі шостого новорічного випуску грошової лотереї 1982 року.

Звичайно, присутні розуміли, коли їхній квиток виграє автомобіль, то його власник не зможе поїхати додому на машині (адже такі виграші видаються після експертизи). Зате ж приємно подивитися, яку машину можна буде отримати через тиждень-другий.

Голова тиражної комісії — заступник голови обл-

виконкому В. П. Пустовий. Члени комісії — представники виробництва, знатяжці полів і ферм, студенти.

Ретельно перевіряються квитки, вкладаються у патрони, потім у чотири барабани. Перед кожним барабаном столик і стільці, на яких сидять головні дійові особи — малята із дитбудинку «Хлопчик-Кибальчик». Це вони витягують патрони з квитками. У першому барабані — виграші, у четвертому — номер лотерейного квитка, у другому й третьому — перша і друга частини серії.

Електромотор крутить барабан. Перший виграш — 200 карбованців випадає на лотерейний квиток № 023 серії 17752. Як кажуть, крутиться колесо, кипить робота.

В. АФАНАСІЄНКО.

ЕКСПОНУЮТЬ
ВИДАВЦІ

Широку і багатопланову панораму нашого життя відтворює виставка видавців обласної графіки, що діє в Будинку політичної освіти обкому Компартії України. Девіз експозиції — «Чуття єдиної родини».

Актуальність і широчину тематики плакатів, листівок засвідчують ці видання, що посідають значне місце в поширенні передового досвіду, допомагають нам у боротьбі за виконання рішень XXVI з'їзду КПРС, виробничих планів, соціалістичних зобов'язань. Особливо виділяється плакат «Вахта дружби і братерства», в якому висвітлюється досвід організації змагання у колективі ордену «Знак Пошани» виробничого об'єднання «Дніпроенергобудінду стрія» за гідну зустріч асенародного свята.

Надпланово продукція підприємства надходить в різні куточки країни, зокрема, на будівництво Смоленської, Калінінської, Кримської АЕС, Азербайджанської, Молдавської, Рязанської ДРЕС, «Атоммашу», об'єктів у Західному Сибіру, Середній Азії, Нечорнозем'ї. Плакат широко висвітлює досвід роботи передових бригад головного заводу Л. Буряковського, Б. Самойлюка, С. Пряжнікова, заводу залізобетонних конструкцій Ф. Фоменка, М. Бовбеля, заводу «Буддеталь» П. Ткача. Розповідає він і про те, як значної економії металу домагався комсомольсько-молодіжна бригада електрозварників з дослідного заводу конструкцій швидкозмонтованих споруд, яку очолює молодий комуніст В. Нестеренко.

«У спільний вінок». Так називається плакат, що розкриває досвід роботи заводу «Червона зірка» по налагодженню та зміцненню співробітництва з робітничими колективами Російської Федерації та інших союзних республік, зокрема про зв'язки червонозорівців з робітниками заводу «Белінський-маш». Дружба та зародилася ще в роки Великої Вітчизняної війни, коли евакуйовані робітники, ін-

женери «Червоної зірки» на пензенській землі разом із російськими братами спорудили поблизу станції Белінська новий завод. Нині між трудівниками двох заводів встановилися тісні контакти, які з кожним роком міцніють.

Людина праці красива і морально, і духовно. В цьому переконувалися, знайомлячись із плакатами «Почерк майстра», в котрому розповідається про досвід роботи наставниці молоді оператора по відгодівлі свиней колгоспу імені Леніна Знаменського району, лауреата Державної премії УРСР (1981 рік) Н. А. Пророк, «До звершення майстерності», де йдеться про лауреата Державної премії СРСР (1981 рік), бригадира тракторної бригади радгоспу імені Карла Маркса Долинського району І. І. Волінця.

Значна частина експозиції виставки відведена під плакати на виробничу тематику. Вони звернені безпосередньо до робітників, трудівників сільськогосподарства. Це плакати «Хліб — наше багатство» — про досвід роботи колективу Новоукраїнського комбінату хлібопродуктів, «Успіх народжується в бригадах» — про організацію праці на єдиний наряд в колективі заводу «Червона зірка», «На пускозаводі — по-ударному» — про досвід роботи господарської комплексної бригади будівельного управління № 2 тресту «Кіровоградмашзавбуд», яку очолює молодий комуніст, делегат XXVI з'їзду Компартії України А. І. Бабич. Для кожного, хто ознайомиться з цими виданнями, відкривається можливість поапорити досягнення правофлангових.

Виставка, що є своєрідним творчим звітом редакційно-видавничого відділу обласної графіки за два роки нинішньої п'ятирічки, стала добрим подарунком кіровоградських поліграфістів та видавців 60-річчю утворення СРСР.

Ю. ЛІВАШНИКОВ,
старший редактор
обласної графіки.

КОЛИ приходить зима, тихо стає у саду і на дослідних ділянках Кіровоградської обласної станції юних натуралістів. Здається, тепер до весняних днів не почути тут дитячих голосів. Але в кабінетах, де проходять заняття юних природоловів, квітників, декораторів, ботаніків, рос-

— Доглядаючи тварин, діти вчать людяності. Так, скажімо, кілька років тому на станцію юнатів військовослужбовці принесли лисеня. Воно було ледве живим — його поранили собаки. Діти дуже вболівали за долю свого нового друга. Вони старанно лікували його, доглядали, приносили з дому ла-

З любов'ю
до тварин

лишників, метеорологів — завжди людяно. Юні кролівники та птахарі проводять свої заняття на свіжому повітрі, щоб поближче познакомиться з їхньою роботою, давайте завітаємо на невеличку ферму. Якій тільки свійських птахів тут немає! Учні доглядають на своїй фермі курей: гусаків, сріблястих, бентамок, білих леггорнів, цівлейних, кохліхін та інших, диких та латиноамериканських качок. Особливо пишуться юні птахівники красеннями-павичами, які не тільки чудово почувують себе у просторому вольєрі, а ще й пташенят виводять. Не кожний зоопарк може похвалитися таким утриманням птахів.

Керівник гуртка юних птахівників і кролівників Валентина Микитівна Почасенко знайомить своїх вихованців з видами домашньої птиці, їх поведінкою і біологічними особливостями. Охоче гуртківці беруть участь у спостереженні за зміною пір'я під час линіння. Тут же школярі вчать складати кормові раціони для різних видів сільськогосподарської птиці, вирощувати зелені корми гідропонним способом.

Не менш цікаво проходять заняття гуртка юних кролівників. У них теж велике господарство. Юнати займаються розведенням різних порід кролів.

В. М. Почасенко розповідає:

— Працюючи з юнатоми старшого шкільного віку, ми звертаємо увагу на вивчення не лише морфологічних, а й фізіологічних особливостей кролів, зокрема, розв'язку молодяка різних порід, проведення селекційної роботи.

— Що дають вашим вихованцям заняття в гуртках?

соці тваринці. І вона впадала, перетворювалася у красивого звіра. І якось ми помітили, що наш вихованець перестав їсти. Він став дратівливим і навіть агресивним — йому хотілося на волю. Засумували діти, не хотілося їм прощатися зі своїм рудохвостим другом. Але справжні друзі повинні розуміти одне одного. І лисеня опинилося на волі.

Жила на цій фермі і пара косуль. Обидві вони потрапили сюди підранками. Довго довелося їх лікувати, підшукувати необхідний раціон годівлі. І косулі вижили, більше того, у них з'явилися кошенята. Тепер усе сімейство пається на лісових галявинах.

Не тільки старшокласники шкіл міста працюють на юннатській фермі. Тут після шкільних занять можна зустріти першокласників середньої школи № 11 Дмитрика Бронницького та Оксану Бошу, другокласників СШ № 17 Сергія Романова, четвертокласницю восьмилітньої школи № 25 — Оксану Шагову. А шестикласники середньої школи № 32 і 13 Олег Колода і Володя Буршан за активну участь у роботі гуртка були премійовані путівками до міжнародного табору «Молода гвардія».

Мине час. Виростуть діти. Можливо, ніхто з цих хлопців і дівчат, які сьогодні відвідують гуртки на станції юнатів, не стане зоотехніком чи агрономом. Головне, що вони стануть людьми, які розумітимуть красу рідної землі, які берегти її, розвивати її, покращувати її майбутнім поколінням.

О. АНОХІНА.
м. Кіровоград.

У Харківському інституті комуністичного будівництва разом з іншими іноземними студентами навчаються юнати і дівчата з Німецької Демократичної Республіки. Успішне навчання з обраної спеціальності вони поєднують з активною участю у вузівських заходах. На знімку: німець Рене Крамер і грузинка Світлана Бузішавілі під час лабораторних занять. Фото М. НОВАЛЧУКА. (Фотохроніка РІАТАУ).

ШКІЛЬНЕ ПІДСОБНЕ
ГОСПОДАРСТВООПЕРАЦІЯ
«КРІЛЬ»

Директор Іосипівської восьмирічки І. П. Музиченко показував мені шкільну кролеферму. Я вже немало чув про цікаве заняття школярів. Хотілося якомога більше дізнатися про роботу юних кролівників. Мені розповіли, що дітей захопила цією справою Ольга Степанівна Олійник. З ініціативи молодого вчителя була відкрита шкільна кролеферма.

Нині діти дбайливо доглядають 12 кролематок. Щодня чергують біля тварин учні Володя Укродженко, Валя Пашолок, Тамара Білич і Світлана Уманець. Вони піклуються, щоб кролі були нагодовані і доглянуті, ведуть роз'яс-

нювальну роботу серед учнів школи. Випуск бюлетеня «Розводьте кролів», плакатів по догляду за тваринами допомагає юннатам у роботі.

За активну участь у сільськогосподарських роботах колгосп виділяє школі четверо свиней, до чого збудувати для них саж.

Подбали учні і про корми. Виростили і зібрали невеликий урожай кукурудзи, капусти, картоплі, ячменю...

В. ЩЕРБАК,
громадський кореспондент
«Молодого комунара».
Новоміргородський район.

ГОЛОС НАШИХ ДРУГАРІВ

«Сонце над вічним полем» — так називається нова книга болгарської поезії, яку недавно випустило видавництво «Промінь». До неї увійшли вірші поетів Добруджі, з якою ось уже два десятиліття дружить і змагається Кіровоградщина. Упорядкували збірку секретар Добруджанської письменницької організації Йордан Данев і кіровоградський поет Володимир Базилевський.

Цікава історія створення книги. Наш земляк В. Базилевський відвідав Болгарію. Результатом його поїздки стала публіцистична книга «Земля двох морів». Тоді ж, під час зустрічей з творчою інтелігенцією Добруджі, пам'ятних знайомств у лі-

тературних колах і з'явилась у нього думка про створення спільної збірки болгарських авторів. Ініціативу українського поета підтримали болгарські побратими. Так народилася ця книга.

Передмову до неї написав В. Базилевський.

Добруджа — край, де пародяться, живуть і працюють її співці. Недаремно ж навіть назва віршів «Добруджа» зустрічається у чотирьох авторів: С. Манолова, С. Ілієва, М. Оручева, С. Єнчева. Багато рядків, інших поетів теж присвячені їй — колись болгарській державі, життєві Болгарії.

Дружба, яка ріднить народи, — лейтмотив збірки. Завдяки їй і стає

«мова поезії інтернаціональною», як пише автор передмови. Мабуть, тому, коли читаю вірш Драгана Драгнева про Добруджу, здається, читаю про кіровоградський степ:

Куди не глянь — кругом розлив пшениці.
Над нею злада сонця золота.

Дивлюсь — і з зачудованих зіниць
Зерно пісень найкращих простота.

(Переклад В. Базилевського).

Добруджа зростила багатьох літераторів. Серед найвідоміших — імена класика Йордана Йовкова і Дора Габє — поетеси, громадської діячки. Героя Соціалістичної Праці. Її поезія представлена добірною лірико-філософським монологів у перекладі Л. Голоти. Від імені стар-

шого покоління болгарських поетів діляться з нами найзаповітнішими думками і почуттями Н. Мічєв, Б. Колев — учасники добруджанського революційного руху.

Кратна, що вимріяв
Ботев,

торує дорогу саю
до всіх волюблених

народів,
щоб вічно служивши

свободі —
мій день в хліборобським

краю.
(Переклад С. Бурлакова).

Це — Борис Колев, чий вірш «Албена», «Орфей», «Каліакра» глибоко національний за змістом. Але в першому ж вірші цього автора «Ленін», що відкриває збірку, звучить також інтернаціональний мотив: «І поєдналась воля нас в урочий день, в знаменний час в могутньому Союзі...» Вірші С. Єнчева, К. Чалікова, В. Чернева словені не тільки щирою зацікавленістю минулим і сьогоденням Росії і України, а

й почуттям солідарності з братніми народами.

Не поїду звідси...

Хоч не зримо,
та зостанусь в цих

гінних степах,
хай зігріє українську

зимув
мого серця розвогнілий

птик.
(С. Єнчев, переклад

В. Терещенка).

Тематичний діапазон збірки не вичерпується громадянськими темами. Як і всі поети землі, болгар люблять інтимну лірику, оспівують любов і натхнення, почуття, з якою радість проростає... Цікаві поезії Н. Тухчева, Г. Златева, Д. Драгнева у перекладах В. Базилевського. Серед воєнної лірики свіжістю і переконливістю образу вчителів-антифашистів запам'ятовується вірш «Останнє бажання» С. Манолова (переклад С. Бурлакова).

Творчість наймолодшого покоління добруджан-

ців представляють поезії С. Чернева, С. Серафимова, Н. Няголової, А. Крассімової.

Поетичному відкриттю Добруджі свідчать, крім названих авторів, перекладачі В. Міщенко, Л. Панащенко, художник А. Дерев'яко. У багатьох із болгарських поетів ще попередній вихід перших книг на батьківщині, і це добре, що їхня поезія без перешкод перейшла кордон. «Не втиснеш в кордон пісню, пісню», — пише В. Чернев. Ніби продовжує цю думку М. Оручев: «...як немає диплома в жодного з ковалів, нема їх і у поетів... Для них посвідчення росту: чи голос далеко чути?».

Ми почули голос болгарських друзів, якім зичимо, щоб зерно їхніх пісень врожайносе на вічному полі поезії.

А. КОРИНЬ.

Мама йде торгівля іграшками для новорічної ялинки в Новгородніському районному універмазі.
На знімку: продавця Тетяна БАБИЧЕВСКА.

Фото С. ФЕНЕНКА.

НА ЕКРАНИ—
КАРТИНИ
ПІРОСМАНІ

Радість зустрічі з доброю людиною і самотнім художником подарували малюкам і дорослим юні кінематографісти з любительської мультстудії «Веснянка», створивши кольорову рисовану стрічку «Легенда про Піросмані».

Фільм здобув визнання не тільки в нашій країні, а й за рубежом. У ці дні з екранів Франції прийшла звістка, що за стрічку про видатного грузинського живописця Ніко Піросманішвілі на міжнародному кінофес-

тивалі дитячих картин «Десята муза» юні дніпропетровські кінематографісти удостоєні Гран-прі. Своєю роботою діти присвятили 60-річчю утворення СРСР. Призові місця на престижному міжнародному форумі зайняли ще дві роботи місцевих школярів — «Ми будемо природу» і «Казка про кобеля та його улюбленого коня». Створили ці фільми Іра Ладченко, Наталка Алексєєва, Олена Лобідь, Люда Цегельник, Олена Чебаненко, інші діти. І, безсумнівно, велика заслуга в успіху вихованців студії належить її керівникові М. Я. Матусу.

Під керівництвом професіональних майстрів у трьох годинних об'єднаннях «Веснянки» мистецтвом кіно оволодівають понад 300 школярів. Вони підготували десятки короткометражних фільмів, які завоювали ви-

знання в Радянському Союзі і за рубежом. Першою в країні серед дитячих мультстудій «Веснянка» одержала почесне звання народної.

Студійці все роблять власними руками: пишуть сценарії, малюють, знімають. Перший великий успіх прийшов до них п'ять років тому, і теж у Парижі. Гран-прі був присуджений фільму «Сурмач», який яскраво і виразно розповів про безстрашного маленького воїна із загону червоних бійців.

Нині колектив народної мультстудії готує програму фестивалю, присвяченого ювілею СРСР. Фільми демонструватимуться у дитячих кінотеатрах, будинках піонерів і школярів не тільки Дніпропетровщини, а й асції України, а також інших союзних республік.

Г. ЦУРКАНОВ,
кор. РАТАУ.

ПОТРІБНА
ТІЛЬКИ
ОДНА

сиджу сама вдома, а він їде на танці. «Я на тракторі вночі, а вона незвідомо де ходить...»

Починаючи першу оповідь, згадую одну з тих причин невдоволення дружин чоловіками: «Він п'є».

Павло пиячив. Сам і з дружинками, на роботі і вдома. За кілька днів від його зарплати не лишилося й копійки. Бешкетував, потропив у ха-

НЕ ЗРУЙНУВАТИ
ЩАСТЯ

В СЬОГО тиждень тому на сільській вулиці дзвеніло весілля. Трохи ніяковілі молоді, метушилися батьки і родичі. Гримів оркестр. Урочиста реєстрація шлюбу відбувалася у Будинку культури. Молодіт вітали голова виконкому сільської Ради, секретар комсомольської організації, друзі. Вдома за святковим столом за традицією лунало «Гірко!».

Через тиждень стало справді гірко. Всім. Поповала по селу чутка, яка скоро стала новиною: двоє розлучилися. Він подався на Донбас, вона — в Кіровоград. Сім'ї наче й не було!

Обидві сторони пояснюють розлучення різними, як кожному здається, вагомими причинами. «Й не подобається мої батьки», «Він п'є», «Я

ті меблі, став піднімати руку на дружину Катерину. Її батьки не витримали».

— Годі! Йди, доню, з малям до нас.

А вона не пішла. Сказала: «Розлучитись легко. А я хочу, щоб у дитини був батько. І зроблю все для того, щоб Павло став людиною».

Катерина стала боротися за чоловіка.

Максим і Варя жили мов голуби, рослили двоє синів. Та ось несподіванка: Варя з якимось заїжджим молодиком в іншій краї майнула, іншого щастя шукати. Не знайшла, повернулася у село. Не просила вибачення у Максима, та він сам її простив. Сказав, неначе повторивши слова Катерини:

— Хочу, щоб у хлопців мати була...

Ніколи не забуду своєї прикрої педагогічної помилки. Мій новий учень бешкетував, забруднив зошити іншому учневі. Я його відчитував, умовляв — нічого не допомагало. Тоді взявся до дієвішого, як мені вдалося, засобу:

— Ось розкажу про все твоєму батькові!

Хлопчина похнюпівся: — Не розкажете. Нема в мене батька — залишив він нас...

Я й досі жалію того хлопчика. І радю за дітей Катерини і Павла. Максима і Варі. Ці люди зберегли свої сім'ї попри всі неприємності та образи. Зберегли для дітей.

Часто кажуть, що молоді легковажні, поспішно приймають необдумані (зате продумані батьками чи «доброзичливцями») рішення. Неправда. І вищезгадані, і наступна історія свідчать про протилежне.

Красуня Люба одружилася з Гнатом. Дітей не мали. Згодом Гнат призвали до лав Радянської армії. Три роки чекала Люба чоловіка. Гнат повернувся із великим шрамом через усю шкуру, що спогорював обличчя. Не писав дружині, як, затримуючи порушника кордону дістав від нього удар ножем...

Любині батьки відреагували на це по-своєму: «У тебе, дочко, немає дітей. Нащо ж тобі такий чоловік?» І дехто з подруг нашіптував: «Твоя вродо це не зі з'яла, будь-який гарний хлопець одружиться з тобою».

Гнат усе це знав і янось сказав дружині:

— Як вчиниш, так і буде. Нічим тобі не докоряю.

Всупереч волі батьків Люба не йшла від чоловіка. Тоді вони перестали допомагати молодій сім'ї. Стали жити окремо. Допомогли друзі. Тепер у Люби й Гната є затишний дім, є діти. Є щастя.

Як, де молодим людям навчитися обережності щастя від руйнування? У школах на уроках домоводства дівчаток навчають шити, готувати їжу, прибирати в квартирі. Все це, безперечно для майбутнього сімейного життя необхідне. На уроках правознавства у восьмому класі учні знайомляться з юридичними обов'язками кожного з подружжя — це теж треба знати. Але хто навчить кних поваги, уважності до свого майбутнього обранця, вміння прощати помилки і наставляти його на правильний шлях? Думаю, що ці питання необхідно порушувати на комсомольських зборах, класних годинах, диспутах. На такі заходи класні керівники часто запрошують ветеранів війни і праці, людей цікавих професій. А що, коли учителі запитують молоді подружжя і попросити його (звичайно, виявляючи максимум делікатності і такту) про те, як вони будують своє сімейне життя, як виховують дітей, планують сімейний бюджет.

М. СТОЯН.

ВОЛЕЙБОЛ

НАЙСИЛЬНІШІ—
СВІТЛОВІДЦІ

Змагання з волейболу за програмою VIII облас-

ної спартакіади серед збір-

них обласних рад ДСТ і

відомств п'ять днів про-

ходили на кіровоградсь-

ких спортивних базах. За

звання сильніших змагалися

чотири жіночі і

шість чоловічих команд.

До останнього туру без

поразок йшли спортсмени світловодської «Чайки» і кіровоградської «Авангардівці». Зустріч між ними повинна була означити сильніших.

На майданчику точилася вперта боротьба. Спочатку в рахунок вели авангардівці. Але згодом гра вирівнялася і перша п'ятіра закінчилася з рахунком 16:14 на користь «Чайки». У двох інших сильніших теж були світловодці — 15:2 і 15:7. Спортсмени з міста енергетиків набрали п'ять очок з п'яти можливих (3:0) представників «Львівської» — третього призера, «Колоса», «Спартак» і команду обласного відділу народної освіти.

Вчорашню провели змагання і спортсмени «Чайки», які зайняли найвищу сходинку, не зазнавши жодної поразки.

В. ШАБАЛИН.

В. ВАЛЬКОВ

Олександрійський район.

Як чиста джерельна вода

За сисону виконавську майстерність народна артистка Української РСР солістка Київського державного академічного театру опери та балету імені Т. Г. Шевченка М. Ю. Стефюк відзначена цього року премією Ленінського комсомолу.

Лише дев'ять років відділяє популярну вокалістку від дебюту в Київському академічному театрі опери та балету імені Т. Г. Шевченка. Любителі класики вперше почули її в «Цареві нареченій» Миколи Римського-Корсакова, в якій молодша співачка вионала партію Марфи. Виступ недовгої студентки консерваторії було помічено публікою і критикою, що пророчила Марії Стефюк велике майбутнє. Ці прогнози вона справдила наступними виходами у спектаклях найрізноманітнішого репертуару.

З успіхом співає солістка в спектаклях Моцарта, Глінки, Бізе, Мейєрбера. У неї багато імпровізацій. В цьому можна переконатись, побувавши в театрі у ті дні, коли афіші повідомляють про участь співачки в «Чарівній флейті», «Івані Сусанніні», «Шукачах перлини», «Гугенотях». З великим натхненням створює вона образи в операх Верді і Массне. «Мої улюблені партії — Віолетта і Манон», — говорять актриса. А рецензенти твердять, що красиве, рівне в усіх регістрах лірико-колоратурне сопрано Марії Стефюк

однаково добре звучить у будь-якому спектаклі.

Той рік, 1967-й, запам'ятався їй назавжди. На одній з кращих сцен республіки — у Жовтневому палаці культури — відбувся тоді її перший виступ у супроводі симфонічного оркестру. Дівчина з карпатського краю співала арію Йолан з опери українського радянського композитора Георгія Майбороди «Мілана», а потім — у відповідь на оплески — народні пісні «Дощик, дощик» і «Гандзю». Вона була удостоєна Золотої медалі лауреата фестивалю, що відкрило їй двері Київської консерваторії імені Чайковського.

Часто солістка Київського театру імені Тараса Шевченка виходить до глядачів і в концертних програмах. Вона вже встигла завоювати серця шанувальників пісні у США і Канаді, Іспанії, Чехословаччині, НДР. Її гастролі в цих країнах викликали похвальні відгуки фахівців, симпатії любителів оперного та пісенного мистецтва.

На знімку: народна артистка УРСР М. Ю. Стефюк (друга зліва) і заслужена артистка УРСР, професор Київської державної консерваторії імені П. І. Чайковського Н. М. Захарченко (друга справа) розмовляють із студентами оперного відділення консерваторії.

Фото В. РЕПИКА.

ЗАРУБІЖНИЙ КАЛЕЙДОСКОП

Бізон тепер

дивиться

направо

Міністра внутрішніх справ США обурив фант, що бізон — символ його міністерства — дивиться наліво. Міністр заявив, що цей напрям його погляду не відповідає офіційній урядовій політиці, і наказав змінити існуючий 132 роки символ на фасаді його міністерства. Тепер бізон дивиться направо.

«157-й»? А інший не можна?»

У жодному з великих готелів Заходу немає кімнати з номером 13, тому що вона завжди залишалася б порожньою. У багатопверхових готелях відсутні навіть тринадцяті поверхи. Директори готелів нумерують кімнати три- або чотиризначними цифрами, які перескакують 13, через поширений забобон, що це число приносить нещастя. Траплялося навіть, що дехто відмовлявся від кімнати під номером 157, бо сума цих цифр становить тринадцять.

Болільник

розкошелюється

Маріо Брунеллі — власник магазину електроніки в містечку Монтебелло поблизу Мілана, влітку оголосив, що коханий, хто купить у нього телевізор у період між 31 травня і 5 червня, одержить гроші назад, якщо італійська команда стане чемпіоном світу з футболу. Коли то-

го, він пообіцяв подарувати телевізор кожному гравцеві команди-переможці.

За визначений період Брунеллі продав 50 телевізорів, і сьогодні покупці вимагають, щоб їм повернули гроші. Щедрий болільник тепер має розкошелитися.

Щодо телевізорів для членів збірної, то торговець поставив ще одну додаткову умову — кожен чемпіон світу повинен одержати свій подарунок безпосередньо в магазині. Чого не придумаєш для реклами...

Поединок

Словенний небезпечний двобій з величезною меч-рибою, зовсім як у повісті Ернеста Хемінгуей «Старий і море», стався недовго біля берегів Куби.

Довгих чотири години тривав поєдинок Мігеля Коельо і двох його товаришів з гігантською рибою. Попавшись на гачок і злетівши від болю, вона то кидалася до берега, намагаючись розбити об скелі восьмиметрове судно, то занурювалася у глибину, натягуючи до дзвону пругку нейлонову нитку.

Усе ж перемогла людина. Риба здалась. Коли чотириметрового гіганта завалили у порту Барлоvento, ахнули навіть старихи — майже триста кілограмів! Такого екземпляру ще ніхто і ніколи не вивололював у країні.

Підводний човен

на службі

в контрабандистів

Міжнародні гангстерські синдикати, котрі займаються торгівлею наркотиками, прагнуть використати у своїх цілях найновіші досягнення техніки. Невдовзі на березі одного з озер поблизу Туріна італійська митна служба відібрала у контрабандистів... цілий підводний човен, нерова-

ний на відстані. Виготовлене на замовлення гангстерів судно має довжину понад два метри і може занурюватися у воду по переданій з берега радіокоманді. Вилловлена митниками субмарина вишпигувалась нашіпгованою іконами та валютою.

Постаріла

«Свобода»

За повідомленнями преси, знаменита статуя Свободи, яка знаходиться в Нью-Йорку, в 1984 році буде закрита для відвідування туристами. Монумент потребує невідкладного ремонту: як повідомив доглядач статуй Девід Моффітт, «Свобода» буквально «розламується на шматочки». Для проведення реставраційних робіт їй буде «ампутована» на кілька місяців права рука. Загальна вартість ремонту має становити за попередніми підрахунками, 25 мільйонів доларів.

Півкілометрова

скарга

Лист, котрий являє собою рулон довжиною 550 метрів, направила тисяча жителів західнонімецького міста Тіра своєму бургомістрові. Таким незвичайним способом городяни винесли свої скарги, претензії і прохання до місцевих властей.

Складання цього рідкісного зразка епістолярного жанру забрало у його авторів три доби! Невідомо, скільки діб зайняло у бургомістра читання адресованого йому листа і, тим більше, скільки часу буде необхідно для розв'язання усіх поставлених у ньому питань.

[АПН].

В. о. редактора
А. РОМАНЮК.

Олександрійське педагогічне училище імені Героя Соціалістичної Праці В. О. Сухомлинського

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ УЧНІВ

НА 1982—1983 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

на відділі

шкільний і дошкільний
Приймають осіб віком до 30 років, які мають середню та восьмирічну освіту.

На шкільний відділ (викладання в початкових класах загальноосвітньої школи) на базі восьмирічної школи строк навчання — 3 роки 9 місяців, на базі середньої школи — 1 рік 10 місяців.

На дошкільний відділ (на базі середньої школи) по спеціальності «Дошкільне виховання» строк навчання 1 рік 10 місяців; по спеціальності «Вихователь дитячих закладів» — 2 роки 6 місяців.

Вступні екзамени:
На шкільний відділ на базі середньої школи з української (російської) мови і літератури (твір), математики (усно).

На шкільний відділ на базі восьмирічної школи: з української (російської) мови (диктант), математики (усно).

На дошкільний відділ (денна та заочна форми навчання) на базі середньої школи з української (російської) мови і літератури (твір), історії СРСР (усно).

Перед екзаменами на денне навчання проводиться перевірка музично-слухових даних.

Учні, які закінчили середню школу з золотою чи срібною медаллю або мають похвальні листи з тих предметів, що екзамнуються, приймають до училища без вступних екзамени. Вони проходять перевірку музично-слухових даних (на денну форму навчання).

До заяви слід додати: свідоцтво про закінчення восьмирічної школи (оригінал) або атестат про середню освіту (оригінал), чотири фотокартки (3х4 см), медичну довідку, виписку з трудової книжки.

Паспорт або свідоцтво про народження подаються особисто.

Документи приймати:

на денне навчання — з 1 червня по 14 серпня 1983 року;

на заочне навчання — з 1 квітня по 30 травня 1983 р.

Вступні екзамени: на денне навчання — з 1 по 21 серпня, на заочне — з 3 по 15 травня та з 1 по 10 червня.

При училищі працює їдальня.

Гуртожитком училище забезпечує частково.

Адреса: 317900, м. Олександрія, Кіровоградської області, вул. Діброва, 25.

Примітка. Ті, хто бажає навчатися в училищі, можуть одержати консультацію у день відкритих дверей 27 березня 1983 року об 11-й годині. З першого квітня щосуботи проводитимуться консультації з екзаменаційних дисциплін. Консультації можна одержати і шляхом листування.

Дирекція.

Зам. 116.

ДО ВІДОМА НАСЕЛЕННЯ МІСТА ТА ОБЛАСТІ!

26 грудня на критому ринку м. Кіровограда

ВЛАШТУВУЄТЬСЯ

ОБЛАСНИЙ ПЕРЕДНОВОРІЧНИЙ ЯРМАРОК по продажу сільськогосподарської продукції.

На ярмарок запрошуються всі колгоспи та радгоспи області, а також державні та кооперативні торговельні організації обласного центру для продажу товарів широкого вжитку.

Ласкаво запрошуємо всіх на передноворічний ярмарок! Ярмарковий комітет.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові.

БК 02465.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Індент 61103.

Обсяг 0,5 друку. ар.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділів комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолабораторії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Зам. № 530.

Тираж 49900.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України
м. Кіровоград, вул. Глінка, 2.